

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Imatran Voima -konsernille kantaverkko-omaisuuden myynnistä myönnettävistä veronhuojennuksista

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Imatran Voima -konsernille kantaverkko-omaisuuden myynnistä myönnettävistä veronhuojennuksista. Lailla huojennetaan Imatran Voima Oy:lle ja IVO Voimansiirto Oy:lle sähkön kantaverkko-omaisuuden myynnistä aiheutuvia veroseuraamuksia. Ehdotuksen mukaan perustettavalle kantaverk-

koyhtiölle luovutettavan omaisuuden myynnistä yhtiöille aiheutuvat veroseuraamukset puolitettaisiin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Lakia ehdotetaan sovellettavaksi vuosilta 1996 ja 1997 toimitettavissa verotuksissa.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Kantaverkkotoiminnan uudelleenjärjestely

Suomen sähkönsiirtoverkko jakautuu toiminnallisesti seuraaviin osiin:

— kantaverkko (jännite 110—400 kV) siirtää sähkön voimalaitoksista tai rajajohdoilta kulutusalueiden tuntumaan ja suuriin kulutuskeskeisiin,

— rajajohdot siirtävät kantaverkkoon ja kantaverkosta Suomen rajat ylittävän sähkön (jännite 220—400 kV),

— alueverkot (jännite yleensä 110 kV) siirtävät sähkön kantaverkosta jakeluverkkoon tai suoraan käyttäjille,

— jakeluverkot (jännite alle 110 kV) siirtävät sähkön pienille ja keskisuurille kuluttajille.

Kantaverkko muodostaa sähkön siirtotoiminnan ytimen, johon pääosin paikallisten sähköyhtiöiden omistuksessa olevat alue- ja paikallisverkot ovat yhteydessä. Valtaosa sähkön kantaverkosta on Suomen valtion omistaman Imatran Voima -konsernin omistuksessa. Konsernissa Suomen sisäistä kantaverkkotoimintaa harjoittaa Imatran Voima Oy:n täysin omistama tytäryhtiö IVO Voi-

mansiirto Oy. Tämän yhtiön osuus Suomen kantaverkossa siirrettävästä sähköstä on noin 80 prosenttia. Kantaverkkoon kuuluvat voimajohdot ja muuntoasemat omistaa pääosin Imatran Voima Oy, joka on vuokrannut ne IVO Voimansiirto Oy:n käyttöön. Teollisuuden omistaman Pohjolan Voima -konsernin omistuksessa on noin 20 prosenttia kantaverkosta. Lisäksi pääasiassa valtion, Imatran Voiman ja teollisuuden yhteisesti omistama vesivoimayhtiö Kemijoki Oy omistaa vähäisessä määrin kantaverkkoa. Suomen rajat ylittävää sähkönsiirtoa palvelevat rajajohdot ovat Imatran Voima -konsernin omistuksessa. Konsernissa rajajohdot ovat Imatran Voima Oy:n ja IVO-Voimansiirto Oy:n hallinnassa Imatran Voima Oy:n omistaessa pääosan rajajohdoista.

Sähkön kantaverkot ovat aiemmin olleet pääasiassa kantaverkot omistaneiden sähköntuottajien käytössä. Kesäkuun alusta vuonna 1995 voimaan tullut sähkömarkkinalaki (386/1995) on kuitenkin muuttanut merkittävästi sähköalan rakenteita ja toimintaa. Lain tarkoituksena on ollut tehdä mahdolliseksi kilpailun lisääminen sähkömarkkinoilla. Laissa asetetaan muun muassa verkonhaltijalle liittämis- ja siirtovelvollisuus sekä verkon kehittämisvelvollisuus. Verkonhaltijan ja

sähkömyyjän on eriytettävä verkkotoiminta, sähkön myyntitoiminta ja sähkön tuotanto-toiminta toisistaan sekä muista liiketoiminnoistaan. Verkonhaltijan on kohtuullista korvausta vastaan myytävä sähkön siirtopalveluja niitä tarvitseville. Sähkömarkkinalain voimaantulo ei aiheuttanut Imatran Voima-konsernin kantaverkkotoiminnassa uudelleenjärjestelyjä, sillä kantaverkkotoiminta oli jo vuonna 1992 eriytetty erilliseen yhtiöön, IVO Voimansiirto Oy:öön. IVO Voimansiirto Oy:n perustamisen jälkeen sen hallitsemat johdot ovat olleet kaikkien sähkömarkkinaosapuolten käytössä. Sähkömarkkinalain edellyttämän niin sanotun pistehinnoittelun soveltaminen kantaverkoissa on toteutettu siten, että IVO Voimansiirto Oy ja Teollisuuden Voimansiirto Oy ovat solmineet sopimuksen, joka koskee sekä taloudellista että teknistä yhteistyötä. Sopimus ei kuitenkaan koske rajajohtojen käyttöä.

Kantaverkon omistuksen jakautumisen nykyisellä tavalla usean eri omistajan hallitsemiin osiin on katsottu haittaavan sähköverkon kehittymistä hyvin toimivaksi ja tehokkaaksi markkinapaikaksi. Sähkömarkkinoiden edelleen kehittämiseksi on kauppa- ja teollisuusministeriön aloitteesta käyty neuvotteluja Imatran Voima-yhtiöiden ja Pohjolan Voima-yhtiöiden harjoittaman kantaverkkotoiminnan siirtämiseksi uuteen yhtiöön. Kauppa- ja teollisuusministeriö, Imatran Voima Oy ja Pohjolan Voima Oy ovat allekirjoittaneet joulukuussa 1995 puitesopimuksen valtakunnallisen kantaverkkoyhtiön perustamisesta. Perustettavalle yhtiölle keskitettäisiin keskeisen valtakunnallisen sähkön siirtoverkon sekä rajajohtojen omistus. Yhden yhtiön vastatessa koko kantaverkosta järjestelmän tekninen toiminta voitaisiin varmistaa nykyistä paremmin. Keskittämällä kantaverkkotoiminta yhteen yhtiöön pyritään investointien tehokkuuden parantamiseen ja kustannussäästöihin kantaverkon käytössä ja ylläpidossa. Rajajohtojen omistuksen siirtämisellä uuteen yhtiöön pyritään myös varmistamaan pohjoismaisten sähkömarkkinoiden kannalta tärkeiden rajajohtojen avaaminen tasapuolisesti eri sähkömarkkinaosapuolten käyttöön.

Kantaverkkotoiminnan uudelleenjärjestely toteutettaisiin käytännössä siten, että Imatran Voima Oy:n, IVO Voimansiirto Oy:n ja Pohjolan Voima-konsernin kuuluvan Teollisuuden Voimansiirto Oy:n omistama kantaverkko-omaisuus myydään perustettavalle

kantaverkkoyhtiölle. Kantaverkkoyhtiö ostaisi myös Imatran Voima Oy:n nykyisin omistamat rajajohdot. Imatran Voima-konserniin kuuluvien yhtiöiden saama kauppahinta olisi 5,35 miljardia markkaa ja Teollisuuden Voimansiirto Oy:n luovuttaman omaisuuden kauppahinta 1,3 miljardia markkaa. Kauppahinnan perusteena olevaa kantaverkko-omaisuuden tuottoarvoa määrättäessä on otettu huomioon puitesopimuksen mukainen tavoite alentaa vuonna 1998 kantaverkon siirtotariffia keskimäärin 10 prosenttia vuoden 1998 nimellisestä tasosta ja vuonna 2001 edelleen 5 prosenttia. Kantaverkkopalvelun laskennallinen kustannusvaikutus sähkötariffiin on nykyisin noin 2 penniä kilowattitunnilta.

Kantaverkkoyhtiön omistusrakenteen lähtökohtana on ollut se, ettei mikään sähkömarkkinaosapuoli saisi määräävää asemaa yhtiössä. Puitesopimuksen mukaan Suomen valtion, Imatran Voima Oy:n sekä mahdollisesti jonkun muun valtionyhtiön yhteinen osuus osakkeiden tuottamista äänistä on yhteensä enintään 49,9 prosenttia. Imatran Voima-yhtiöt ja Pohjolan Voima-yhtiöt tulisivat omistamaan kumpikin runsaan neljänneksen uuden yhtiön osakkeista, jotka oikeuttaisivat runsaaseen kolmannekseen yhtiön äänivallasta. Lisäksi yhtiöön pyritään saamaan omistajiksi muita, perustajaosakkaista riippumattomia sijoittajia.

Puitesopimuksen mukaan uuden yhtiön oli tarkoitus aloittaa toimintansa vuoden 1997 alusta. Kantaverkkoyhtiön perustaminen on kuitenkin lykkääntynyt jonkin verran alunperin suunnitellusta ajankohdasta. Yhtiö on tarkoitus perustaa marraskuussa 1996. Kantaverkko-omaisuuden kaupoista on tarkoitus toteuttaa osa alkuperäisen suunnitelman mukaisesti vuonna 1996 osan kaupoista siirtyessä tehtäväksi vuoden 1997 alussa.

1.2. Kantaverkko-omaisuuden myynnistä aiheutuvat veroseuraamukset

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) mukaan veronalaisia elinkeinotuloja ovat muun ohessa käyttöomaisuudesta sekä muista elinkeinossa käytetyistä aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä saadut luovutushinnat ja muut vastikkeet. Vastavasti luovutetun omaisuuden verotuksessa poistamatta olevat hankintamenot ovat vähennyskelpoisia menoja. Luovutushinnat luetaan veronlaiseksi tuloksi ja poistamatta

olevat hankintamenot vähennetään sinä verovuonna, jonka aikana omaisuuden luovutus on tapahtunut.

Kantaverkko-omaisuus muodostuu pääasiassa kantaverkkoon kuuluvista voimajohdoista, rajajohdoista, muuntoasemien koneista ja laitteista sekä rakennuksista. Tämän lisäksi luovutuksen kohteena on muun muassa kantaverkkotoiminnassa käytettäviä maa-alueita, osakkeita, johtoalueiden käyttöoikeuksia, tietokoneohjelmistoja ja rakenteilla olevaa omaisuutta. Luovutettava omaisuus muodostuu lähes yksinomaan yhtiöiden käyttöomaisuudesta, mutta kaupan piiriin saattaa kuulua myös pitkävaikutteisina menoina käsiteltäviä erii ja mahdollisesti vähäisessä määrin muutakin omaisuutta ja oikeuksia. Lisäksi osan kauppahinnasta saatetaan katsoa kohdistuvan sähköön siirtoon liittyviin sopimuksiin ja siirtyvään tietotaitoon.

Omaisuu den myynnistä syntyvien veroseuraamusten laskemiseksi joudutaan määrittämään myytävän omaisuuden hankintamenojen verotuksessa poistamatta olevat osat. Poistamatta olevien hankintamenojen osien selvittäminen käy helposti luovutettavien maa-alueiden, rakennusten ja muiden verotuksessa erillisinä poistokohteina käsiteltävien hyödykkeiden osalta. Valtaosa luovutuksen kohteena olevasta käyttöomaisuudesta kuuluu kuitenkin elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:ssä tarkoitetun menojäätännöspoistojärjestelmän piiriin. Tässä järjestelmässä koneiden, kaluston ja muun sellaisen irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenoista tehdään verotuksessa poistot yhtenä eränä menojäätännöksestä. Menojäätännös muodostuu verovuoden aikana käyttöön otetun irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenojen summasta vähennettynä käyttöomaisuudesta saaduilla luovutushinnoilla ja muilla vastikkeilla. Verovuoden poiston enimmäismäärä on 30 prosenttia menojäätännöksestä. Menojäätännöspoistojarjestelmän piiriin kuuluvien eri käyttöomaisuushyödykkeiden verotuksessa poistamatta olevia hankintamenojen osia ei saada suoraan verotusaineistosta eikä kirjanpidosta, vaan ne joudutaan määrittämään laskennallisesti. Laskennallinen verotuksessa poistamatta oleva hankintamenojen määrä saadaan vähentämällä omaisuuden hankintamenoista siihen laskennallisesti kohdistuva kunkin vuoden verotuksessa käytetyn poistoprosentin mukainen poisto.

Imatran Voima -konsernin kantaverkko-

omaisuuden myynnistä saama kokonaiskauppahinta 5,35 miljardia markkaa jakautuu Imatran Voima Oy:n ja IVO Voimansiirto Oy:n kesken siten, että ensiksi mainitun yhtiön osuus kauppahinnasta on 3,89 miljardia markkaa ja jälkimmäisen yhtiön osuus 1,46 miljardia markkaa. Imatran Voima Oy:n kantaverkko-omaisuuden laskennallinen verotuksessa poistamatta oleva hankintameno on yhteensä 151 miljoonaa markkaa. Myynnistä aiheutuisi yhtiölle näin ollen 3,74 miljardin markan verotettava myyntivoitto. IVO Voimansiirto Oy:n verotuksessa poistamatta olevan kantaverkko-omaisuuden hankintameno on yhteensä 698 miljoonaa markkaa ja sille syntyvä myyntivoitto niin ollen 762 miljoonaa markkaa. Konsernille muodostuisi kaupasta yhteensä 4,5 miljardin markan myyntivoitto.

Verotuksessa syntyvästä myyntivoitosta valtaosa, noin 3 miljardia markkaa, aiheutuu kantaverkko-omaisuudesta verotuksessa vähennetyistä suurista poistoista. Vuodesta 1986 lähtien 30 prosentin menojäätännöspoiston piiriin sisällytettiin myös kantaverkkoon kuuluvien voimansiirtojohtojen hankintamenot, jotka siihen saakka oli vähennetty yleensä 2,5—3 prosentin vuotuisin poistoin. Kirjanpidon taloudelliseen käyttöikään perustuvia suunnitelmamukaisia poistoja määritettäessä kantaverkkoon kuuluvien voimajohtojen taloudellisena käyttöikänä on pidetty yleisesti 30 vuotta, jolloin vuotuisen poiston suuruus on 3,3 prosenttia hankintamenoista. Esimerkiksi Imatran Voima Oy:n omistuksessa olevien voimajohtojen ja muuntoasemien koneiden verotuksessa poistamatta oleva hankintameno on nykyisin vain 88 miljoonaa markkaa omaisuuden myyntihinnan ollessa 3,17 miljardia markkaa.

1.3. Ehdotus kantaverkkokauppojen veronhuojennukseksi

Kantaverkkoyhtiön perustamista koskevasa puitesopimuksessa osapuolet ovat asettaneet kauppojen toteuttamisen edellytykseksi sopimuksen mukaisella hinnalla, että lainsäädännöllä lievennetään kantaverkko-omaisuuden luovuttamisesta syntyvän myyntivoiton verotusta. Sopimuksen mukaan kaupan vero vaikutus saa olla vain puolet siitä, mitä se olisi ilman erillislainsäädäntöä. Erityisesti Imatran Voima Oy:n taholta on korostettu, että konserniin kuuluvat yhtiöt ovat valmiita

myymään kantaverkko-omaisuuden puitesopimuksen mukaisella hinnalla vain, jos omaisuuden luovutuksesta aiheutuvia veroseuraamuksia lievennetään puitesopimuksessa sovitulla tavalla. Puitesopimuksen mukainen kauppahinta vasta veronhuojennuksin tuettuna muodostaisi riittävän korvauksen luovutettavasta omaisuudesta. Veronhuojennuksen johdosta kantaverkkoyhtiö saisi vastaavasti ostettua kantaverkko-omaisuuden alle sen arvon, joka omaisuudella olisi ilman verojärjestelyä.

Pohjolan Voima -konsernille kantaverkko-omaisuuden kaupasta aiheutuvat veroseuraamukset ovat varsin vähäiset eikä niillä ole ratkaisevaa merkitystä hankkeen toteuttamisessa. Muiden kuin Imatran Voima -yhtiöiden taholta ei myöskään ole edellytetty, että niille tulisi kompensoida kauppahintaa veronhuojennuksin. Pohjolan Voima Oy:n omistajina olevat teollisuusyhtiöt hyötyisivät välillisesti Imatran Voima -konsernille suunnatusta veronhuojennuksesta sähköön kantaverkkotariffin alentamisen muodossa.

Jotta kantaverkkotoiminnan uudelleenjärjestely voitaisiin toteuttaa tehdyn puitesopimuksen mukaisesti, ehdotetaan, että Imatran Voima Oy:lle ja IVO Voimansiirto Oy:lle kantaverkko-omaisuuden luovutuksesta aiheutuvat veroseuraamukset puolitettaisiin. Omaisuuden myynnistä suoritettavan veron määrä olisi tällöin noin puolet siitä, mitä luovutuksista johtuva laskennallinen vero olisi ollut ilman veronhuojennusta. Siirtyvän omaisuuden osalta ei noudatettaisi verotuksessa jatkuvuusperiaatetta, vaan kantaverkkoyhtiö saisi vähentää hankintamenoina kauppasopimuksen mukaiset määrät. Veronhuojennus merkitsisi näin ollen veronsaajien kannalta lopullista verotulon menetystä.

Veronhuojennus ehdotetaan toteutettavaksi siten, että rakennusten, rakennelmien, käyttöoikeuksien ja muun sellaisen verotuksessa erillisenä käsiteltävän omaisuuden luovutushinnoista luettaisiin vain puolet veronalaiseksi tuloksi ja vastaavasti vain puolet verotuksessa poistamatta olevasta hankintamenon osasta olisi verotuksessa vähennyskelpoista menoa. Tällaisen omaisuuden verotuksessa poistamatta olevien hankintamenojen määrittämisessä ei ole vaikeuksia.

Irtaimen kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenojen verotuksessa poistamatta olevat määrät eivät sen sijaan näy erillisinä verolaskennassa eikä niiden yhteissummakaan menojaännöksen laskentatavasta johtuen vas-

taa menojaännöksen arvoa. Ne joudutaan selvittämään erillisellä laskelmalla yrityksen laskenta-aineistosta. Menojaännökseen sisältyvien eri käyttöomaisuusesineiden poistamatta olevien hankintamenojen tarkka määrittäminen olisi varsin työlästä. Ongelmana on lähinnä Imatran Voima Oy:n pitkään omistama kantaverkko-omaisuus, joka muodostaa pääosan kaupan kohteena olevasta omaisuudesta. Menettelyn yksinkertaistamiseksi ehdotetaan, että menojaännökseen kuuluvan irtaimen käyttöomaisuuden myyntivoittoveron puolittaminen toteutettaisiin rajoittamalla omaisuuden myyntihinnan veronalaisuutta. Luovutettavan omaisuuden laskennallisia poistamatta olevia hankintamenoja ei tarvitsisi tällöin määrittellä tarkasti. Myyntihinnan veronalainen osuus määrättäisiin kuitenkin siten, että lopputulos suurin piirtein vastaisi tämän omaisuuden laskennallisen myyntivoiton verotuksen puolittamista. Yksinkertaistettu menettely olisi perusteltu myös verotuksen toimittamisen ja verovalvonnan työn helpottamiseksi. Irtaimen kuluvan käyttöomaisuuden myyntihinnasta olisi tällöin luettava veronalaiseksi Imatran Voima Oy:n verotuksessa 51,4 % ja IVO Voimansiirto Oy:n verotuksessa 76,6 %.

Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 30 §:ssä tarkoitettujen hyödykkeiden luovutushintoja ei lueta sellaisinaan veronalaisiksi tuloksi luovutusvuonna, vaan myyntihinnat vähennetään irtaimen käyttöomaisuuden yhteisestä menojaännöksestä. Myyntihinnat tuloutuvat tällöin välillisesti pidemmän ajan kuluessa, koska ne pienentävät jäljelle jääneen käyttöomaisuuden hankintamenoista tehtäviä poistoja. Menojaännöksen ylittävä osuus luovutushinnasta luetaan kuitenkin luovutusvuoden veronalaiseksi tuloksi. Esityksessä ei ehdoteta irtaimen kuluvan käyttöomaisuuden veronalaisen myyntihinnan jaksottamista koskevaa erityissääntelyä, joten irtaimen kuluvan käyttöomaisuuden myyntihinnan veronalainen osuus tuloutuisi menojaännöspoistojärjestelmän mukaisesti ensi sijassa vastaisuudessa tehtäviä poistoja pienentävänä eränä.

2. Esityksen vaikutukset

Myyntivoitosta aiheutuvien verojen laskennallinen määrä on 1,26 miljardia markkaa, jonka puolittaminen merkitsisi 630 miljoonan markan verotuoton menetystä. Veron-

huojennus jakautuisi yhtiöiden kesken siten, että Imatran Voima Oy:n osuus huojoennuksesta olisi 524 miljoonaa markkaa ja IVO Voimansiirto Oy:lle myönnettävä huojennus 106 miljoonaa markkaa. Veronhuojennuksesta valtion osuus olisi 327 miljoonaa markkaa, kuntien osuus 282 miljoonaa markkaa ja seurakuntien osuus 21 miljoonaa markkaa.

Edellä esitetyt tiedot ja esityksen taloudellisten vaikutusten arviointi perustuvat Imatran Voima Oy:n ilmoittamiin tietoihin kantaverkkoyhtiölle siirtyvästä omaisuudesta ja sen poistamatta olevista hankintamenoista. Kantaverkko-omaisuuden myyntivoiton laskemisen perusteena käytetyt tiedot Imatran Voima Oy:n ja IVO Voimansiirto Oy:n verotuksessa vähentämättä olevista laskennallisista hankintamenon osista perustuvat yhtiöiltä saatuihin tietoihin ja ne ovat yhtiöiden tilintarkastajien vahvistamia.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä. Aloite veronhuojennuksen antamiseksi Imatran Voima -yhtiöille on tehty kauppa- ja teollisuusministeriöstä, jonka johdolla käydyissä neuvotteluissa veronhuojennus oli liitetty kantaverkkoyhtiön perustamisen ja yhtiölle myytävän omaisuuden sopimuksen mukaisen luovutushinnan edellytykseksi.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu. Sitä sovellettaisiin myös ennen lain voimaantuloa tehtyihin kantaverkko-omaisuuden kauppoihin. Puitesopimusta laadittaessa tarkoituksena oli, että kantaverkko-omaisuuden myynti tapahtuu verovuoden 1996 aikana. Osaa sopimuksessa tarkoitettua kantaverkko-omaisuuden kaupoista ei kuitenkaan ehditä tehdä kuluvan vuoden aikana, vaan ne siirtyvät tehtäviksi vuonna 1997.

Laskettaessa veroedun suuruutta osana

kauppahintajärjestelyä perusteena on käytetty luovutuksen kohteena olevan omaisuuden vuonna 1996 verotuksessa poistamatta olevia hankintamenoja ennen tuolta vuodelta vähennettäviä poistoja. Veronhuojennuksena saatavan edun määrää ei ole tarkoitettu lisättäväksi sen johdosta, että osa sopimuksen piiriin kuuluvista yksittäisistä kaupoista mahdollisesti lykkääntyisi tehtäväksi vasta seuraavana vuonna. Ilman eri sääntelyä yhtiöt voisivat kuitenkin halutessaan tehdä vielä verovuodelta 1996 toimitettavassa verotuksessa poistoja siitä osasta kantaverkko-omaisuutta, jota koskevaa kauppaa ei ole tehty ennen vuotta 1997. Tällöin myös veroedun määrä kasvaisi. Tämän vuoksi ehdotetaan, että lakia sovellettaisiin verovuodelta 1997 toimitettavassa verotuksessa vain sellaisen kantaverkko-omaisuuden kauppoihin, josta ei ole tehty poistoa verovuoden 1996 verotuksessa. Kantaverkko-omaisuuden kauppia kohdeltaisiin tällöin verotuksessa yhdenmukaisesti kaupan tekemisen ajankohdasta riippumatta.

5. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen valtioneuvoston päätöksen mukaan yritystuet tulee ilmoittaa Euroopan yhteisöjen komissiolle eikä niitä saa saattaa voimaan ilman komission antamaa hyväksymistä. Kauppa- ja teollisuusministeriö on kantaverkkohankkeen valmistelun aikana informoinut komissiota järjestelystä ja aiotusta veronhuojennuksesta. Ministeriön saamien tietojen mukaan komissio ei näe estettä järjestelyn toteuttamiselle. Komissio on epävirallisesti tarkastellut järjestelyä myös fuusiovalvonta- ja yritysten yhteenliittymä -säännösten näkökulmasta. Kysymyksessä ei ole Euroopan yhteisöjen valtioneuvoston päätöksissä tarkoitettu yritystuki, joten verotuesta ei ole tehty muodollista valtiotukinotifiointia.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Imatran Voima -konsernille kantaverkko-omaisuuden myynnistä myönnettävistä veronhuojennuksista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Imatran Voima Oy:lle ja IVO Voimansiirto Oy:lle kantaverkko-omaisuuden myynnistä aiheutuvista veroseuraamuksista myönnetään veronhuojennuksia siten kuin tässä laissa säädetään.

Kantaverkko-omaisuudella tarkoitetaan tässä laissa omaisuutta, jonka yhtiöt myyvät 21 päivänä joulukuuta 1995 tehdyn puitesopimuksen mukaisesti perustettavalle sähkön kantaverkkoyhtiölle.

2 §

Sen estämättä, mitä elinkeinotulon verottamisesta annetussa laissa (360/1968) säädetään, 1 §:ssä mainittujen yhtiöiden kantaverkkoyhtiölle luovuttaman muun kuin 2 momentissa tarkoitetun kantaverkko-omaisuuden myyntihinnoista on puolet veronalaista tuloa ja hankintamenojen verotuksessa poistamatta olevista osista puolet vähennyskelpoista menoa.

Sen estämättä, mitä elinkeinotulon verottamisesta annetussa laissa säädetään, mainitun lain 30 §:n 2 momentissa tarkoitettua menojaännöstä laskettaessa veronalaiseksi luovutushinnaksi katsotaan Imatran Voima Oy:n verotuksessa 51,4 prosenttia ja IVO Voimansiirto Oy:n verotuksessa 76,6 prosenttia perustettavalle kantaverkkoyhtiölle

luovutettavan irtaimen käyttöomaisuuden luovutushinnoista.

3 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Lakia sovelletaan verovuosilta 1996 ja 1997 toimitettavissa verotuksissa. Verovuodelta 1997 toimitettavassa verotuksessa lakia sovelletaan vain sellaisen kantaverkko-omaisuuden myyntiin, jonka hankintamenosta ei ole tehty poistoa vuodelta 1996 toimitettavassa verotuksessa.

Edellä 2 §:n 2 momentissa tarkoitettun omaisuuden hankintamenosta ei katsota tehdyn poistoa verovuodelta 1996 toimitettavassa verotuksessa, jos verovuoden poiston enimmäismäärä ei ylitä 30 prosenttia verovuoden päättyessä olevasta menojaännöksestä, josta on vähennetty verovuonna 1997 luovutettavan kantaverkko-omaisuuden laskennallinen verotuksessa poistamatta oleva hankintameno. Laskennallisella verotuksessa poistamatta olevalla hankintamenolla tarkoitetaan määrää, joka saadaan vähentämällä omaisuuden alkuperäisestä hankintamenosta verotuksessa kunakin verovuonna käytetyn irtaimen kuluvan käyttöomaisuuden menojaännösprosentin mukaan laskettujen poistojen yhteismäärä.

Yhtiöiden tulee antaa verotuksen toimittamista varten tilintarkastajan vahvistama selvitys siitä, että verovuodelta 1996 toimitetta

vassa verotuksessa ei ole vaadittu tehtäväksi suurempaa poistoa kuin edellä tarkoitettu verovuoden 1996 poiston enimmäismäärä.

Helsingissä 29 päivänä marraskuuta 1996

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*

